

SIRBİSTAN BİLİŞİM SEKTÖRÜ NOTU

Bilgi ve iletişim teknolojisi sektörü, Sırbistan’da en hızlı büyüyen ve en rekabetçi sektörlerden birisi olup ekonomik büyüme ve inovasyonun temel itici güçlerinden biri haline gelmiştir.

Sırbistan İstatistik Ofisi verilerine göre bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü yaklaşık 115.000 kişiyi istihdam etmekte olup yeni kurulan şirketler, orta ölçekli işletmeler ve küresel şirketler de dahil olmak üzere 4.000’den fazla şirketten oluşmaktadır. Söz konusu sektör; 2025 yılında 4,5 milyar dolara ulaşan bilgi ve iletişim teknolojileri hizmeti ihracatıyla Sırbistan’ın en büyük net ihracat sektörü haline gelmiş ve Sırbistan’ın GSYİH’sının yaklaşık %8’ini oluşturarak ekonominin temel taşlarından biri olduğunu göstermiştir. Ayrıca bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü, ülkede net maaş ortalamasının en yüksek olduğu sektördür. Bu durum genç nüfusun ülkede kalmasını teşvik ederek beyin göçü ile mücadelede önemli bir ekonomik enstrüman olarak kullanılmaktadır.

Sırbistan bilişim sektörü son on yılda gerçekleştirdiği yapısal reformlar ve stratejik yatırımlar sayesinde ülkenin en hızlı büyüyen ve en önemli net ihracatçı sektörü haline gelmiştir. Microsoft, Adobe, Oracle, Google, Hewlett Packard, SAP, IBM, Siemens, Intel, Cisco, NCR Corporation ve Ericsson gibi birçok önde gelen küresel oyuncu, Sırbistan’da geliştirme merkezleri kurmuş veya hizmetlerini yerel şirketlere dış kaynak olarak vermiştir. Bu şirketlerin sadece operasyonel değil, ar-ge odaklı merkezler kurması, teknoloji transferini hızlandırmış ve yerel inovasyon ekosistemini güçlendirmiştir. Bununla birlikte Sırp bilişim sektörü artık sadece maliyet avantajı sağlayan bir outsourcing merkezi olmanın ötesinde fikri mülkiyet üreten, ar-ge odaklı ve katma değeri yüksek bir yapıya dönüşmeye başlamıştır. Bu kapsamda yapay zeka, siber güvenlik, geniş bant bağlantısı ve yeni nesil ağlar, dijitalleşme, akıllı şehirler, blok zincir ve çevrimiçi oyun sektörleri öne çıkmıştır.

Telekomünikasyon Altyapısı

Sırbistan’daki telekomünikasyon sektörü, hem devletin hem de özel sermayenin faaliyet gösterdiği karma bir yapıya sahiptir. Elektronik Haberleşme ve Posta Hizmetleri Düzenleme Kurumu (RATEL) verilerine göre, Sırbistan’da elektronik haberleşme pazarında kayıtlı çok sayıda şirket bulunmakla birlikte, mobil pazar üç ana operatör tarafından domine edilmektedir:

- **Telekom Srbija (MTS):** Devletin çoğunluk hissesine sahip olduğu pazar lideri.

- **Yettel:** (PPF Grubu iştiraki)

- **A1 Srbija:** (A1 Telekom Austria Grubu)

Sektörün toplam geliri 2024 yılında bir önceki yıla göre %11,9 artışla yaklaşık 2,6 milyar avro seviyesine ulaşmıştır.

Mobil genişbant altyapısı Sırbistan’da oldukça gelişmiş olup 4G kapsama oranı nüfusun yaklaşık %99’una ulaşmıştır. Üç büyük mobil operatör (Telekom Srbija, Yettel ve A1) Aralık 2025’te ticari 5G hizmetlerini aktif etmiş olup Belgrad, Novi Sad ve Niş gibi büyük şehirlerde aktif bir şekilde kullanılabilir. Kırsal bölgelerde ise 5G hizmeti şu anda sınırlı olup operatörler 2026 boyunca kapsama alanını genişletmeye yönelik çalışmalarına devam etmektedir.

2024 yılı itibarıyla Sırbistan'da sabit telefon hizmetleri ana sağlayıcı olan Telekom Srbija'nın yanı sıra SBB (Serbia Broadband), Yettel ve Orion Telekom gibi operatörler tarafından sunulmaktadır. Sektörde özellikle fiber optik altyapı yatırımları (FTTH) hızla artmakta ve sabit hat kullanıcıları dijital platformlara entegre olmaktadır.

Dijitalleşme

2017'den bu yana dijitalleşme Sırbistan Hükümeti'nin temel önceliklerinden biridir. Aynı yıl, kamu yönetimini ve dijital altyapıyı merkezileştirmek amacıyla **Bilgi Teknolojileri ve e-Devlet Ofisi** kurulmuştur.

2018'de Ulusal Açık Veri Portalı oluşturulmuş ve AB Açık Veri Portalı ile entegre edilmiştir. e-Devlet portalında 2024 itibarıyla yaklaşık 1.000 hizmet sunulmaktadır.

Bununla birlikte kamu yönetiminin önemli bir kısmı hâlâ tam anlamıyla dijitalleşmemiştir. Planlanan projeler arasında; yargı sisteminin dijitalleştirilmesi, e-sağlık uygulamaları, vergi idaresinin dijitalleştirilmesi ile resmî belgeler için e-arşiv sistemi oluşturulması yer almaktadır.

Devlet Data Merkezi

Diğer taraftan altyapı açısından 2021 yılında devlet mülkiyetinde **Kragujevac Devlet Veri Merkezi**'nin kurulmasıyla önemli bir dönüm noktasına ulaşılmıştır. Bu merkez, geniş bir yelpazede ulusal bilişim altyapısına ev sahipliği yapmaktadır. Veri Merkezi yapay zeka araştırmalarına odaklanmakta ve ayrıca ticari kiralama için de uygun süper bilgisayarlar donatılmıştır. Oracle ise 2022 yılında bu tesis içerisinde ilk bölgesel özel veri merkezini açarak hem kamu hem de özel sektöre hizmet vermeye başlamıştır.

Bilim ve Teknoloji Parkları

Sırbistan, son on yılda kurduğu **bilim ve teknoloji parkları** ağı ile teknoloji geliştirme kapasitesini önemli bir seviyeye taşımıştır. Bu parklar, akademi ile sanayi arasında bir köprü kurarak genç mühendislerin ve start-up'ların küresel pazara açılmasını sağlayan ekosistemlerin merkezi olarak konumlanmıştır. Bununla birlikte yeni kurulan start-up'lara mentorluk, hukuk danışmanlığı ve finans eğitimi vermekte, modern altyapısı ile şirketlere yüksek hızlı internet, gelişmiş laboratuvarlar sunmakta, ayrıca bu parklar uluslararası yatırım fonları ve melek yatırımcılar için güvenli ve organize bir durak noktası olmaktadır.

1. Belgrad Bilim ve Teknoloji Parkı (NTP Beograd), Sırbistan'ın en büyük ve ilk teknoloji parkı olup 150'den fazla yerli ve yabancı şirkete ev sahipliği yapmaktadır.

Odak: Yazılım geliştirme, robotik, enerji verimliliği ve biyoteknoloji.

Ekonomik Katkı: Buradaki şirketler, gelirlerinin büyük bir kısmını ihracattan elde ederek Sırbistan'ın teknoloji ihracatının lokomotifi konumundadır.

2. Novi Sad Bilim ve Teknoloji Parkı (NTP Novi Sad), Sırbistan'ın "Silikon Vadisi" olarak bilinen Novi Sad, Avrupa'nın en güçlü teknik üniversitelerinden birine ev sahipliği yapmaktadır. Bu park, üniversite ile doğrudan entegre çalışmaktadır.

Odak: Otomotiv yazılımları, akıllı tarım teknolojileri (AgriTech) ve yapay zekâ.

Önem: Schneider Electric gibi dünya devlerinin Ar-Ge merkezleri bu ekosistemle beslenmektedir.

3. Niş Bilim ve Teknoloji Parkı (NTP Niş), Güney Sırbistan'ın teknoloji merkezi olan Niş, köklü bir elektronik sanayisi mirasına sahiptir.

Odak: Gömülü sistemler (embedded systems), blok zinciri ve oyun geliştirme.

Gelişim: Niş'teki park, bölgedeki genç yeteneklerin Belgrad'a veya yurt dışına göç etmesini engelleyerek yerel kalkınmayı tetiklemektedir.

4. Čačak Bilim ve Teknoloji Parkı (NTP Čačak), Daha çok üretim ve sanayi odaklı olan bu park, geleneksel sanayinin dijitalleşmesine odaklanmaktadır.

Odak: İleri imalat teknikleri, mekatronik ve tarım teknolojileri.

Sırbistan Hükümeti, 2025-2027 planları dahilinde mevcut parkların kapasitelerini artırmayı ve Kruševac ile Kragujevac gibi şehirlerde yeni teknoloji merkezleri kurmayı hedeflemektedir. Özellikle Kragujevac'taki Devlet Veri Merkezi ile entegre olacak yeni yapılar, veri bilimi ve siber güvenlik alanında Sırbistan'ın bölgesel merkez olmasına katkı sunacaktır.

Start-Up Toplulukları

Sırbistan'da girişimcilik kültürü, özellikle Belgrad ve Novi Sad odaklı olmak üzere son on yılda büyük bir ivme kazanmıştır. Devlet destekli fonlar, özel hızlandırıcılar ve teknoloji parkları aracılığıyla kapasite, bilgi ve küresel bağlantıların merkezileştirilmesi konusunda bölge lideri konumundadır. Sırbistan start-up ekosistemi özellikle oyun, fintech ve blockchain alanlarında küresel bir başarı yakalamıştır.

ICT Hub: 2014 yılında kurulan ICT Hub, Sırbistan'ın teknoloji odaklı girişimcilik alanındaki en etkili merkezlerinden biridir. Girişimcilerin, yatırımcıların ve kurumsal şirketlerin bir araya geldiği bir inovasyon ekosistemi olarak faaliyet gösterir. ICT Hub, sadece bir ortak çalışma alanı (co-working) değil, aynı zamanda şirketlerin dijital dönüşüm süreçlerine rehberlik eden ve startup'lar ile kurumsal dünyayı buluşturan bir köprü görevi görmektedir. (Web: <https://icthub.rs/>)

Katapult Accelerator: Sırbistan İnovasyon Fonu tarafından Dünya Bankası ve Avrupa Birliği desteğiyle hayata geçirilen Katapult, ülkenin ilk yoğun hızlandırma programıdır. Erken aşama girişimlere mentorluk, eğitim ve "matching grant" (eş finansman) modeliyle hibe desteği sunmaktadır. Katapult, özellikle küresel pazarlara açılma potansiyeli olan yüksek teknoloji girişimlerin ölçeklenmesine odaklanmaktadır. (Web: <https://katapult-akcelerator.rs/en/>)

ICT Hub Ventures: Sırbistan'ın ilk yerel özel risk sermayesi (VC) fonlarından biri olan ICT Hub Ventures, erken aşamadaki teknoloji girişimlerine yatırım yapmaktadır. Yatırımın ötesinde, girişimlere stratejik rehberlik, pazar erişimi ve geniş bir iş ağı sunarak "akıllı sermaye" modelini benimsemektedir. Güneydoğu Avrupa genelindeki B2B yazılım ve SaaS (Hizmet Olarak Yazılım) çözümlerine odaklanmasıyla bilinmektedir. (Web: <https://icthubventure.com/en/>)

Yapay Zeka

Yapay zeka, Sırbistan'ın bilişim sektöründe öne çıkan alt sektörlerden biri haline gelmiştir. Bu gelişim, ülkenin 2019'daki ilk yapay zeka stratejisi ve Ulusal Yapay Zeka Platformu üzerine inşa edilen Yapay Zekâ Geliştirme Stratejisi (2025-2030) ile desteklenmektedir. Yeni strateji belgesi; ekonomik büyümeyi, istihdamı ve yaşam kalitesini artırmak amacıyla yapay zekânın güvenli, sorumlu ve etik kullanımını sağlamaya odaklanırken, inovasyon için gerekli hukuki, kurumsal ve altyapısal temelleri güçlendirmeyi hedeflemektedir. Sağlık, enerji, ulaştırma, tarım ve kamu yönetimi stratejik sektörler olarak belirlenmiş olup, Sırbistan kendisini yapay zekâ temelli dijital dönüşüm ve inovasyon alanında bölgesel bir merkez olarak konumlandırmaktadır.

Bu kapsamda 2021 yılında Güneydoğu Avrupa'nın ilk ulusal **Yapay Zeka Araştırma Enstitüsü**'nü kurmuş olup bölgede kapsamlı bir ulusal yapay zeka stratejisi benimseyen ilk ülkeler arasında yer almıştır.

Diğer taraftan küçük ve orta ölçekli işletmelerde yapay zekanın uygulanmasını desteklemek amacıyla AI4SME platformu (<https://ai4sme.cdt.org.rs/>) geliştirilmiştir. Bu portal ile şirketlerin iş operasyonlarını iyileştirmek için yapay zekayı etkili bir şekilde kullanmalarına yardımcı olacak temel bilgiler, kaynaklar ve destek sağlamaktadır.

Siber Güvenlik

Sırbistan'da siber güvenlik alanı, AB mevzuatına uyum süreci (özellikle NIS2 benzeri düzenlemeler), kritik altyapıların korunmasına yönelik yeni yükümlülükler ve kamu hizmetlerinin hızla dijitalleşmesi nedeniyle büyüme potansiyeli yüksek bir pazar konumundadır. Sırbistan Bilgi Toplumu ve Bilgi Güvenliği Stratejisi (2021-2026) kapsamında kamu sistemlerinin güvenliğinin artırılması ve kritik sektörlerde (enerji, finans, sağlık, ulaştırma, dijital altyapı) zorunlu güvenlik standartlarının yükseltilmesi hedeflenmektedir. Bu çerçevede SOC kuruluşu, penetrasyon testleri, risk analizi, kritik altyapı güvenliği, bulut ve veri merkezi güvenliği ile siber güvenlik eğitimleri gibi alanlarda ciddi ihtiyaç bulunmaktadır.

Akıllı Şehirler

Akıllı ulaşım sistemleri, akıllı aydınlatma, elektrikli araç şarj istasyonları ve enerji verimliliği projeleri yürütülmektedir. Belgrad, Novi Sad, Niş ve Kragujevac'ta trafik ve video gözetim sistemleriyle entegre akıllı güvenlik projeleri geliştirilmektedir.

Bu girişimler, kentsel akıllı çözümler sunan şirketler için önemli fırsatlar yaratmaktadır.

Blokszincir ve Oyun Sektörü

Hükümet blokszincir teknolojisini sağlık ve şehir planlamasında uygulamayı değerlendirmektedir. 2020'de kabul edilen Dijital Varlıklar Kanunu ile kripto varlık piyasası düzenlenmiştir.

Sırbistan, özellikle Belgrad ve Novi Sad ekseninde Avrupa'nın en önemli oyun geliştirme merkezlerinden biri haline gelmiş olup oyun yazılımı sektörü ülkenin en hızlı büyüyen alanlarından biridir. Sırbistan'da 70'ten fazla oyun şirketi ve 1.500'den fazla profesyonel

bulunmaktadır. Sırbistan'da 70'ten fazla oyun şirketi ve 1.500'den fazla profesyonel bulunmaktadır.

SGA (Sırbistan Oyun Birliği); teknoloji parklarıyla işbirliği yaparak yıllık 150 milyon Avro'yu aşan bir gelir hacmini koordine etmektedir. Sektör, Epic Games'in Novi Sad'da kurduğu 3Lateral Ar-Ge merkezi ile dijital insan teknolojilerinde dünya lideri konumuna gelmiştir.

Öte yandan, Sırbistan'da bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründe öne çıkan aktörler ve iletişim bilgileri aşağıda yer almaktadır:

1. Sırbistan'da İşbirliği Yapılabilecek Kurum ve Kuruluşların Bilgileri

Kurum/Kuruluş Adı	Şehir	İrtibat Kurulacak Kişi	Unvanı	Telefon	E-posta	Web Sitesi
Enformasyon ve Telekomünikasyon Bakanlığı	Belgrad	-	-	+381 11 20 20 057/058	kabinet@mit.gov.rs (İlgili tüm birimlerin e-posta adresleri ve telefon numaraları aşağıdaki linkte yer almaktadır: https://mit.gov.rs/tekst/117/kontakti-ministarstva.php)	https://mit.gov.rs/
Bilgi Teknolojileri ve E-Devlet Ofisi	Belgrad	Mihailo Jovanović	Direktör	+381 11 7358 400	kancelarija@ite.gov.rs (İlgili tüm birimlerin e-posta adresleri ve telefon numaraları aşağıdaki linkte yer almaktadır: https://www.ite.gov.rs/tekst/635/imenik-kancelarije-za-it-i-eupravu.php)	https://www.ite.gov.rs/
Sırbistan Ticaret Odası Dijital Dönüşüm Merkezi	Belgrad	Predrag Nikolić	Genel Müdür	+ 381 11 41 49 465	cdt@pks.rs	https://cdt.org.rs/en
Belgrad Bilim ve Teknoloji Parkı	Belgrad	Marija Milić	Direktör	+381 11 33 70 951	office@ntpark.rs ; marija.milic@ntpark.rs	https://ntpark.rs/en/
Novi Sad Bilim ve Teknoloji Parkı	Novi Sad	Srdan Kolaković	Direktör	+381 62 792 056	office@ntpns.rs ; srdjan.kolakovic@ntpns.rs	https://www.ntpns.rs/?lang=sr
Niş Bilim ve Teknoloji Parkı	Niş	Milan Randelović	Direktör	+381 18 415 5777	info@ntp.rs ; milan.randjelovic@ntp.rs	https://ntp.rs/en/
Çaçak Bilim ve Teknoloji Parkı	Çaçak	Darko Vasilić	Direktör	+381 32 55 90 411	info@ntpcacak.rs	https://www.ntpcacak.rs/
BioSense Institute	Novi Sad	Vladimir Crnojević	Direktör	+381 21 48 52 137	crnojevic@uns.ac.rs	https://biosens.rs/
Digital Serbia Initiative	Belgrad	Tanja Kuzman	Direktör	-	inicijativa@dsi.rs	https://www.dsi.rs/

Serbian Games Association	Belgrad	Mihajlo Jovanović-Džaril	CEO	-	sga@sga.rs	https://sga.rs/en/
ICT Hub	Belgrad	Kosta Andrić	Direktör	+381 60 04 28 404	info@icthub.rs ; kosta.andric@icthub.rs	https://www.icthub.rs/en/
ICT Cluster Central Serbia	Kragujevac	Vojislav Veljković	Yönetim Kurulu Başkanı	+381 66 36 0188	office@ict-cs.org	https://www.ict-cs.org/en/
ICT Cluster Vojvodina	Novi Sad	Milan Šolaja	CEO	-	contact@vojvodinaictcluster.org ; milan.solaja@vojvodinaictcluster.org	https://vojvodinaictcluster.org/
Niš Cluster of Advanced Technologies – NiCAT	Niš	Goran Mladenović	Direktör	+381 62 442 674	goran.mladenovic@ni-cat.org	https://www.ni-cat.org/
NALED E-Government Alliance	Belgrad	Dragana Ilić	Başkan	+381 11 3373 063	naled@naled.rs	https://naled.rs/en/savez-za-e-upravu

2. Sırbistan Bilişim Sektöründeki (Bilgisayar Programlama) Başlıca Firmalar ve Faaliyet Alanları

Sırbistan’da bilişim sektöründe faaliyet gösteren başlıca firmalar, yabancı sermayeli firmalar olup yerel şirketlerin genel itibarıyla orta ölçekli veya start-up olarak faaliyet gösterdikleri bilinmektedir. Başlıca firmalar ve faaliyet alanlarına ilişkin bilgiler aşağıda yer almakla birlikte global düzeyde faaliyet gösteren Huawei, Microsoft, Oracle, IBM, SAP vb. firmalar da Sırbistan bilişim sektörünün önemli oyuncularını arasında yer almaktadır. Ayrıca bilişim sektöründeki en önemli alanlardan birisi olan dijital oyun sektöründe de Nordeus, Playrix, Wargaming gibi oyun şirketleri faaliyet göstermektedir.

Firma Unvanı	Hizmet Türü	Telefon	E-posta	Web sitesi
HTEC d.o.o.	- Software & Hardware Engineering - Digital Product Development - Artificial Intelligence & Data Science - Cloud Computing & Scalable Platforms - Industry-Specific Solutions & Consulting	+381 11 22 81 182	office-bg@htec.com	https://htec.com/
Comtrade System Integration d.o.o.	- Custom Software Development & Engineering - IT Solutions & System Integration - Proprietary & Vendor Software Platforms - IT Distribution & Hardware Solutions - Gaming & Digital Entertainment Software	+381 11 20 15 600	info.rs@comtrade.com	https://comtradeintegration.com/en/
ASEE Solutions d.o.o.	- Custom Software & ICT Solutions - Banking & Financial IT Services - Public Sector & Telecom Solutions - Support & IT Service Management - Digital Platforms (e.g., e-banking)	+381 11 20 13 111	office@asseco-see.rs	https://asee.io/

Luxoft d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - Custom Software Development - Digital Strategy & Engineering Services - Industry-specific Solutions - Application Lifecycle Services - Participation in Global Projects 	+381 11 69 63 000	luxoftserbia@dx.com	https://www.luxoft.com/
Endava d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - Digital transformation & technology consulting - Custom software engineering - Cloud services, automation, and DevOps - Data engineering & AI solutions - Agile delivery and application management 	+381 11 20 57 400	info.belgrade@endava.com	https://www.endava.com/
Orion Innovation d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - Software development & custom IT solutions - Digital transformation & IT consulting - Cloud computing & DevOps solutions - Cybersecurity, data analytics & AI - End-to-end product engineering 	+381 11 31 80 456	info@orioninc.com	https://www.orioninc.com/
Aigo Business System d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - IT Systems Integration - Multi-Vendor IT Solutions - Consulting & Implementation Services - Printing & Office Technology 	+381 11 20 90 800	office@aigo.rs	https://aigo.rs/
GL Trade Software d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - Software Development & Computer Programming - Financial & Enterprise Software Solutions - Digital Product Engineering - International IT Services 	+381 11 31 21 139	darko.petrovic@sungard.com	-
Epam Systems d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - Custom Software & IT Engineering Services - Digital Transformation & Consulting - Platform & Product Engineering - Cloud, Data & AI Services - Global Delivery & Nearshore Development 	-	wfaadministrativeserbia@epam.com	https://www.epam.com/careers/locations/serbia
Khaoticen d.o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - IT Services & Consulting - Cybersecurity & Network Security - Enterprise Software Development - Data Center and Infrastructure Solutions - Mission-Critical Systems Support 	+381 11 40 58 255	office@khaoticen.com	https://www.khaoticen.com/en

3. Sırbistan Bilişim Sektörü Etkinlik Listesi

Organizasyon	Organizatör	Şehir	Tarih	Web sitesi	Bilişim Alt Sektörü
YU INFO 2026 32. Bilgi Teknolojileri ve Bilgi Toplumu Konferansı	YU INFO	Kopaonik	8-11 Mart 2026	https://www.yuinfo.org/	<ul style="list-style-type: none"> - Yapay Zekâ - Endüstri 4.0 - Enerji sektöründe dijitalleşme ve yeşil enerji - Biyomedikal alanda dijitalleşme ve e-sağlık
Infotech	ASIT - Association for Computing, Informatics, Telecommunications and New Media of Serbia	Arandjelovac	3-4 Haziran 2026	https://infotech.org.rs/	<ul style="list-style-type: none"> -Yapay Zeka - Bulut Bilişim - IoT – Nesnelerin İnterneti - Bilgi güvenliği - Bilgi teknolojileri ve uygulamaları - Siber güvenlik

Bilişim ve İletişim Teknolojileri Sektöründe Yatırım Teşvikleri

Sektörün hızlı büyümesinin arkasındaki en önemli itici güçlerden biri devletin sunduğu stratejik mali teşvikler ve gelişen inovasyon ekosistemidir.

IP Box Rejimi (Fikri Mülkiyet Gelirleri Vergi Teşviki): Sırbistan’da uygulanan IP Box rejimi; yazılım, patent, telif hakkı ve benzeri fikri mülkiyet gelirlerinden elde edilen kazançlara önemli bir vergi avantajı sağlamaktadır. Normal kurumlar vergisi oranı %15 iken nitelikli fikri mülkiyet gelirleri için efektif vergi oranı yaklaşık %3 seviyesine kadar düşebilmektedir. Bu düzenleme özellikle yazılım geliştiren, SaaS modeliyle çalışan veya kendi teknolojik ürününü lisanslayan bilgi ve iletişim teknolojisi firmaları için cazip bir vergi optimizasyon aracı sunmaktadır. Yerli ar-ge faaliyetleri sonucu geliştirilen IP’nin Sırbistan’da ticarileştirilmesini teşvik eden bu sistem, ülkeyi bölgesel bir teknoloji üretim ve lisanslama merkezi haline getirmeyi hedeflemektedir.

Ar-Ge Harcamaları: Yerli şirketler Ar-Ge harcamalarını vergi matrahından iki kat (double deduction) düşebilmektedir. Ayrıca Sırbistan’da Ar-Ge projelerinin doğrudan uygulanmasında görev alan çalışanlara ilişkin ücretler için özel bir vergi teşviki bulunmaktadır. Buna göre işveren konumundaki tüzel kişi (start-up şirketler dahil), Ar-Ge faaliyetlerinin doğrudan yürütülmesinde çalışan personelin ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin %70’ini ödeme yükümlülüğünden muaf tutulmakta; ayrıca bu çalışanlar için emeklilik ve malullük sigortasına ilişkin sosyal güvenlik primlerinin %100’ü için istisna uygulanabilmektedir. Söz konusu teşvik, çalışanın Ar-Ge faaliyetlerine ayırdığı süre ile tam zamanlı çalışma süresi arasındaki orana göre hesaplanmakta olup yalnızca Ar-Ge projelerinde fiilen görev alan personel için geçerlidir.

Start-Up Yatırımcı Vergi Kredisi: Sırbistan, erken aşama teknoloji girişimlerine yatırım yapılmasını teşvik etmek amacıyla yatırımcılara vergi kredisi imkanı sunmaktadır. Buna göre, yeni kurulmuş yenilikçi şirketlere yapılan yatırım tutarının yaklaşık %30’u oranında kurumlar vergisi kredisi uygulanabilmektedir. Bu mekanizma, melek yatırımcıları ve kurumsal yatırımcıları yerel startup ekosistemine yönlendirmeyi amaçlamaktadır.

Kişisel Gelir Vergisi ve Sosyal Güvenlik Prim İstisnası: Sırbistan’da startup şirketlerde hem kurucu hem de çalışan statüsünde bulunan kişiler için gelir vergisi ve sosyal güvenlik primlerine ilişkin özel bir teşvik uygulanmaktadır. Bu düzenleme kapsamında işveren konumundaki startup şirket, kuruluş tarihinden itibaren 36 ay süreyle kurucunun ücretine ilişkin gelir vergisi ile zorunlu sosyal güvenlik primlerini ödeme yükümlülüğünden muaf tutulmaktadır.

Yukarıda belirtilen mali desteklere ilaveten AB; IPA aracılığıyla Sırbistan’a çeşitli sektörlere yönelik hibeler de dahil olmak üzere mali destek sağlamaktadır. Bu hibeler genellikle dijital altyapıyı geliştirmeye ve teknolojik girişimlerini desteklemeye odaklanmaktadır. Bununla birlikte doğrudan bir hibe programı olmamakla birlikte Dijital Sırbistan Girişimi, ICT Hub ve Impact Hub Belgrad gibi çeşitli yerel ve uluslararası kuruluşlar; çeşitli paydaşlarla işbirliği içerisinde hızlandırma programları, mentorluk ve yatırımcı ağına erişim sağlamaktadır.